

ПРОГРАМА

ЮБИЛЕЙНА БЪЛГАРО-РУСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

**„БЪЛГАРИЯ-РУСИЯ. 140 ГОДИНИ ДИПЛОМАТИЧЕСКИ
ОТНОШЕНИЯ: ИСТОРИЯ, СЪСТОЯНИЕ, ПЕРСПЕКТИВИ“**

05 – 06 юли 2019 г.

СОФИЯ

БЪЛГАРИЯ

СЪОРГАНИЗАТОРИ:

От българска страна:

- Фондация „Славяни“;
- Федерация за приятелство с народите на Русия и ОНД;
- Българска академия на науките /БАН/ - Институт за исторически изследвания;
- Национална асоциация за международни отношения /НАМО/;
- Дружество на русистите в България;
- Университет за национално и световно стопанство /УНСС/;
- Списание „Международни отношения“.

От руска страна:

- Федерална агенция РОССОТРУДНИЧЕСТВО и Представителството в България;
- Дипломатическа академия при министерството на външните работи на Руската Федерация;
- Институт по славянознание на Руската академия на науките;
- Обществено обединение „Руска асоциация за международно сътрудничество“ /РАМС/;
- НАНО ВО „Институт за световни цивилизации“;
- Списание „Международная жизнь“.

Медийни партньори:

- Българска телеграфна агенция /БТА/;
- Българско национално радио /БНР/;
- Българска национална телевизия /БНТ/.

05 юли /петък/ 2019 г.

**Място: БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ /БАН/,
гр. София, ул. "15 ноември" №1**

09,30 – 10,00 ч. **Регистрация**

ПЛЕНАРНО ЗАСЕДАНИЕ

10,00 – 11,00 ч. **Откриване на конференцията от проф.д-р ЗАХАРИ ЗАХАРИЕВ**
Председател на Фондация „Славяни“ и Председател на
Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД

ОФИЦИАЛНИ ПРИВЕТСТВИЯ И СЛОВА

ОСНОВНИ ДОКЛАДИ

- **Сенатор д-р ЕЛЕНА АФАНАСИЕВА /Русия/**
«Парламентарно измерение на диалога».
- **Чл. Кор. проф.д.ф.н. ВАСИЛ ПРОДАНОВ /България/**
„България, Русия и сблъсъкът на цивилизациите“.
- **Проф.д-р НАТАЛИЯ МАСЛАКОВА-КЛАУБЕРГ /Русия/**
„Русия и България през призмата на историята и дипломацията“.
- **Проф.д.ик.н. РУМЕН ГЕЧЕВ /България/**
„Разширяването на икономическото сътрудничество с Русия като
фактор за устойчиво развитие на България“.
- **Чл.кор.проф.д-р ВЛАДИМИР КОЗИН /Русия/**
„ Ключови проблеми на европейската сигурност: приоритетни
пътища за решения“.

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ

ПЪРВИ МОДУЛ:

**„ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ДИАЛОГ В РАЗВИТИЕТО НА
ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И РУСИЯ В
ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА 140 ГОДИНИ: ИСТОРИЯ, ПОЛИТИКА И
ДИПЛОМАЦИЯ – ДНЕС И УТРЕ“.**

**Модератори: Посланик д-р ЧАВДАР МИНЧЕВ / България /
Проф.д-р КОНСТАНТИН НИКИФОРОВ /Русия/**

11,00 – 12,00 ч.

Доклади и изказвания

- **Проф. д-р ИСКРА БАЕВА** /България/
„140 години българо-руски отношения – проблеми в официалните и успехи в обществените взаимоотношения“.
- **Доц. д-р ЮЛИЯ БУЛАННИКОВА** /Русия/
„Отношенията на Русия и България след 1991 година в контекста на външнополитическите приоритети на двете страни“.
- **Проф. д.ик.н. НИНА ДЮЛГЕРОВА** /България/
„Държавност и дипломация: 140 години по-късно“.
- **Проф. д-р ЕВГЕНИЯ ПЯДИШЕВА** /Русия/
„Съветско-българските отношения: поглед от настоящето“.
- **Проф. д.ф.н. ВАНЯ ДОБРЕВА** /България/
„България – Русия: 140 години по-късно“.
- **Проф.д.ф.н. АЛЕКСЕЙ А. ГРОМИКО** /Русия/
„Опит за край на студената война: уроците на историята на съветската дипломация“.
- **Проф. д-р ДАРИНА ГРИГОРОВА** /България/
„Голяма Евразия“: идеологически и геополитически контури“.
- **Проф. д-р ОЛЕГ СЛОБОТЧИКОВ** /Русия/
„Проблеми на хуманизма в съюзническите отношения на България и Русия, или въпросите на противоположен на западните ценности“.

12,00 – 12,15 ч.

Кафе – пауза

12,15 – 14,00 ч.

Доклади и изказвания

- **Д-р ИРИНА ЯКИМОВА** /България/
„Отношенията България – Русия в края на ХХ и началото на ХХІ век през призмата на балканската геополитика. Предизвикателства, допирни точки и пропуснати възможности“.
- **Ст.н.с. д-р МАРИНА ФРОЛОВА** /Русия/
„Към историята на възстановяването на дипломатическите отношения на Русия и България: дейността на великия княз Николай Николаевич“.
- **Доц.д-р ЕМИЛИЯ ЛАЗАРОВА** /България/
„Руско-турската Освободителна война и възстановяването на българската държавност – условие за установяване на дипломатически отношения с Русия и участието на България в международния живот“.

- **Проф.д.и.н. РУМЯНА МИХНЕВА** /България/
„Трансдисциплинарните подходи в оценка на миналото и разбиране на бъдещето – субективният фактор или кризите в края на 19 – началото на 20 век през погледа на съвременниците“.
- **Доц.д-р ГАНА РУПЧЕВА** /България/
„Съдействието на руската дипломация за участието на България в първата конференция за мир в Хага през 1899 г.
- **Проф.д.и.н. ЛЮДМИЛ СПАСОВ** /България/
„Мисия Потемкин на Балканите, април – май 1939 г.“.
- **Д.и.н., ст.н.с. ТАТЯНА ВОЛОКИТИНА** /Русия/
„Българският въпрос на преговорите на участниците в Антихитлеристката коалиция /1943-1945 г./“.
- **Доц. ПЕТЯ ДИМИТРОВА** /България/
„Българо-съветските отношения по време на Втората световна война – от „бездоговорно“ приятелство до съветска окупация“.
- **Ст.-н.с.д-р ЛУИЗА РЕВЯКИНА** /България/
„Съюзната контролна комисия в България и съветската дипломация 1944-1947 г.“.
- **Проф.д-р ЙОРДАН БАЕВ** /България/
„Проблеми на взаимодействието между Москва и София в процеса на европейска сигурност и сътрудничество /60-те – 80-те години на 20 век/“.
- **Проф. д-р ЕВГЕНИЯ КАЛИНОВА** /България/
„СССР и кризата в българо-турските отношения през втората половина на 80-те години на XX век“.
- **Н.с. РОЛФ КЛАУБЕРГ** /Русия/
„Русия и България в контекста на съвременните геополитически предизвикателства“.
- **Д-р ВОИН БОЖИНОВ** /България/
„България, Русия и Балканите – една равносметка, имаща 140-годишен хоризонт“.
- **Доц.д-р СТЕФАН АНЧЕВ** /България/
„Политическите промени в България, Русия и на Балканите след 1989 г. – геополитически последиствия“.

ДИСКУСИЯ

14,00 – 15,00 ч.

Обедна почивка

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ

ВТОРИ МОДУЛ:

„ИКОНОМИЧЕСКИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И РУСИЯ: СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ“

Модератори: Проф.д-р **ДОНЧО КОНАКЧИЕВ** /България/
Проф.д-р **СЕРГЕЙ БЕЛОКОНЕВ** /Русия/

15,00 – 16,30 ч.

Доклади и изказвания

- Проф.д-р **ДОНЧО КОНАКЧИЕВ** /България/
„Някои възможности за разширяване на икономическите връзки между България и Русия“.
- Доц.д-р **СЕРГЕЙ КУЛЕШОВ** /Русия/
„Специфика на взаимоотношенията на Русия и България в условията на съвременните социално-икономически предизвикателства“.
- **РУМЕН ОВЧАРОВ** /България/
„Ролята на Русия за енергийната сигурност на България, Балканите и Европа“.
- **ЯВОР КУЮМДЖИЕВ** /България/
„Енергийните отношения между България и Русия“.
- Д-р **СТАНИСЛАВ БАЧЕВ** /България/
„Енергийната дипломация в отношенията ЕС - Русия“.
- Д-р **ПЛАМЕН ДИМИТРОВ** /България/
„От Южен поток“ към „Турски поток“: мястото и ролята на България в руските газопроводни проекти на Балканите през XXI век“.

ДИСКУСИЯ

16,30 – 16,45 ч.

Кафе – пауза

16,45 – 18,00 ч.

Презентация на том II „Съюзната контролна комисия в България /ноември 1944 – декември 1947 г./“ от двутомния документален Сборник „Великите сили и България /1944-1947 г./“.

06 юли /събота/ 2019 г.

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

ТРЕТИ МОДУЛ:

**„РАЗВИТИЕ НА ИСТОРИКО-КУЛТУРНИТЕ ТРАДИЦИИ,
КУЛТУРНИЯТ ДИАЛОГ И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА
ПРАВОСЛАВНИТЕ ЦЪРКВИ, РОЛЯТА НА СМИ:
НАСТОЯЩЕ И БЪДЕЩЕ “.**

**Модератори: Проф.д-р ЕВГЕНИЯ ПЯДИШЕВА /Русия/
Доц. д-р АНТОНИЯ ПЕНЧЕВА /България/**

09,30 – 11,30 ч.

Доклади и изказвания

- **Проф.д.и.н. СВЕТЛОЗАР ЕЛДЪРОВ /България/**
„Празникът на славянските апостоли Кирил и Методий в България и Русия през XIX-XXI век – мост от миналото към бъдещето“.
- **Проф.д.и.н. КОНСТАНТИН НИКИФОРОВ /Русия/**
„Формат на научното взаимодействие: Комисия на историците от Русия и България“.
- **Доц.д-р ИЛИАНА ВЛАДОВА /България/**
„Културният диалог между Русия и България: традиции и перспективи“.
- **Д-р СНЕЖАНА ТОДОРОВА /България/**
„Ролята на СМИ за развитието на сътрудничеството и културния диалог между България и Русия“.
- **Проф.д.т.н. ХРИСТО ХРИСТОВ /България/**
«По някои въпроси от миналото и възможности за бъдещо развитие на българо-руското университетско сътрудничество».
- **Д-р ИРИНА ДЕГТЯРЕВА /Русия/**
«Проблеми на хармонизацията на социално-трудовете отношения в сферата на образованието на България и Русия в условията на влизането в Болонския процес».
- **Проф.д.ф.н. СТЕФКА ГЕОРГИЕВА /България/**
„Руският език в 21 век в България“.
- **Ст.н.с. д-р ВИКТОР КОСИК /Русия/**
„Достоевски и неговите разсъждения за славяните /България/“.

- **Доц.д-р АНТОНИЯ ПЕНЧЕВА** /България/
„Реализация на еквивалентността на текстовете на българо-руските договори“.
- **Доц.д-р ДИМИТРИНА ЛЕСНЕВСКА** /България/
„Руският език като световен в България“.
- **Ст.н.с. д-р УЗЕНЕВА Е.С., н.с. АННА ЛЕОНТИЕВА** /Русия/
„Изследвания на българистите от Института по славянознание на РАН. Изводи и перспективи“.

11,30 – 11,45 ч.

Кафе - пауза

11,45 – 13,30 ч.

Доклади и изказвания

- **Доц.д-р ЦВЕТАНА РАЛЕВА** /България/
„Съвременното състояние на руския и българския език като отражение на многовековните им контакти“.
- **Доц. ХРИСТИНА БОГОВА** /България/
„Българо-руските отношения и тяхното отразяване в СМИ“.
- **Д-р СВЕТОСЛАВ АРСЕНИЕВ** / Русия/
„Примери за преводни еквиваленти в текстовете на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане на български и руски език“.
- **Д-р МАРИНА НЯГОЛОВА, СВЕТОСЛАВ МИШЕВ** /България/
„Професор Димитър Михалчев – дипломат в СССР и организатор на българската научна общност през 30-те и 40-те години на XX век“.
- **Проф.д-р АНДРЕЙ АНДРЕЕВ** /България/
„Митрополит Сергей и възстановяване на Руската Патриаршия /1943-1945 г./“.

ДИСКУСИЯ

13,30 – 14,30 ч. Обедна почивка

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ

ЧЕТВЪРТИ МОДУЛ:

„ПЕРСПЕКТИВИ И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО – НЕГОВИТЕ НОВИ ИЗМЕРЕНИЯ И ПУБЛИЧНАТА ДИПЛОМАЦИЯ – ВАЖЕН ПОТОК И ФАКТОР В НОВОТО ОБЩУВАНЕ“.

**Модератори: Проф.д-р ИЛИЯНА МАРЧЕВА /България/
Проф.д-р СЕРГЕЙ ЛАВРЕНТИЕВ /Русия/**

14,30 – 16,30 ч. Доклади и изказвания

- **Д-р МАРУСЯ ЛЮБЧЕВА** /България/
„Черноморският регион – зона на сътрудничество и партньорство“.
- **Проф.д-р СЕРГЕЙ БЕЛОКОНЕВ** /Русия/
„Съвременните глобални предизвикателства и новите възможности за сътрудничество на България и Русия в 2020 г.“.
- **Д-р ЯРОСЛАВ ИВАНЧЕНКО** /Русия/
„Перспективи на регионалното сътрудничество между Република Крим и Република България“.
- **Проф. д-р СЕРГЕЙ ЛАВРЕНТИЕВ** /Русия/
„Влиянието на народната дипломация на развитието на междудържавните отношения на Русия и България“.
- **Проф.д-р ИЛИЯНА МАРЧЕВА** /България/
„Българо-руското научно сътрудничество като форма на народна дипломация / на примера на историческата наука“.
- **Проф.д-р АЛЕКСАНДР ШАТИЛОВ** /Русия/
„Академичната мобилност като фактор на руско-българското международно партньорство“.
- **Проф. д.ф.н, д-р ист.н. НАКО СТЕФАНОВ** /България/
„Съществуват ли възможности за взаимноизгодно българо-руско научно-техническо сътрудничество и икономическо коопериране чрез конкретни „точкови“ проекти“.
- **Чл. Корр. ЯРОСЛАВ ШРЕДЕР** /Русия/
„Ролята на неправителствените организации за развитието на българо-руските отношения: на примера на дружествата за

приятелство „Башкортостан-България“ и „България-Башкортостан“.

- **Д-р РАЙНА ТЕРЗИЕВА** /България/
«Ролята на народната дипломация за развитие на българо-руските отношения в 21 век».
- **Ст.н.с. д-р НИКИТА ГУСЕВ** /Русия/
„Съдбата на генерал Радко Димитров /1859-1918 г./ като огледало на руско-българските отношения“.
- **НАТАЛИЯ ЕРМЕНКОВА** /България/
„Съюзът на рускоезичните писатели: към 140-годишнината на дипломатическите отношения България-Русия“.
- **ЛЮБОВ СОСНОВСКАЯ** /България/
„Приносът на руските съотечественици в България в развитието на публичната дипломация“.
- **Княз НИКИТА ЛОБАНОВ – РОСТОВСКИЙ** /Русия/

ДИСКУСИЯ

16,30 - 17,00 ч.

ЗАКРИВАНЕ НА КОНФЕРЕНЦИЯТА

РЕГЛАМЕНТ:

Доклад: до 10,00 мин.

Изказване: 5-7 мин.

Дискусия: до 3 мин.